

Merknadsskjema – Sluttbehandling

Plannavn	Laksevåg, Gnr. 153, Bnr. 67, 70 m. fl., gangforbindelse Lille Damsgårdsveien – Kringsjåveien og Stadionveien - Nygjerdet
Arealplan-ID	71040000
Saksnummer	PLAN-2022/20733
Utarbeidet av	Vegard Jostein Turøy
Sist revidert	14.03.2025

Nr.	Avsender	Hovedpunkt i merknad/uttalelse	Forslagsstillers kommentar
1	<u>Ludvig Daae Lampe,</u> <u>Kringsjåveien 10,</u> <u>03.06.2024</u>	Henviser til merknad som ble registrert til planoppstart. 1. peker på at det i dag står søppelkasser nederst i trappen opp til Kringsjåveien 10, dersom denne skal brukes for offentlig ferdsel vil det bli for trangt til tilfredsstillende ferdsel for de gående. 2. Informerer om at det langs muren vest for egen eiendom (Vlfk eiendom) er det sprekker i muren, med en forskyving på 5-10 cm.	1. Eksisterende trapp skal benyttes med de bredder som er, men muren mot Kringsjåveien er i dårlig forfatning og må rehabiliteres. I den sammenheng må skal det etableres nisje i muren under trappen for plassering av søppelspann. 2. Tatt til orientering. Murens tilstand, og anbefalt løsning ved etablering av ny trase er omtalt i <i>Tilstandsrapport gangtraseen Laksevåg</i> , av Sweco datert 02.06.2023.
2	<u>Kari Bjørge Johnsen,</u> <u>18.06.2024</u>	Henvendelse/merknad: Hvordan foregår et grunnnerv? Prosess, kjøreregler, kompensasjon? Jeg spør fordi deler av eiendommen min på Laksevåg er under omregulering til gangvei (PLAN2022/20733). Planen er fin, og ettersom jeg ligger an til å avgi en betydelig andel av eiendommen vil jeg også gjerne vite hva som skjer i neste fase.	Tatt til orientering. Henvendelsen ble svart ut på e-post 01.07.2024: «Viser til din e-post til Bymiljøetaten, datert 18. juni, angående grunnnerv. Vedlagt ligger Bymiljøetatens retningslinjer for grunnnerv. Håper dokumentet kan besvare dine spørsmål.»
3	<u>Stein-Erik Pedersen og</u> <u>Rune Kringlebotten,</u> <u>Nygjerdet 14 og 15,</u> <u>18.07.2024</u>	Oppsummering av kommentarer: - Gangvei på eiendom: - Det er ikke ønskelig med offentlig gangvei på eiendommen. - Spørsmål: Hva menes med at innspill er «tatt til orientering»? - Parkeringsplass og støy: - Parkeringsplassen brukes som snuplass av andre og er allerede støyende. En offentlig gangvei vil forsterke	Ikke tatt til følge. Vi noterer oss at dere ikke ønsker gangvei over eiendommene deres, derav «tatt til orientering». Fagetaten er ikke enig i at den foreslåtte gangforbindelsen vil forsterke støyproblemet dere opplever. Planforslaget legger ikke til rette for

		støyproblemet, og boligene er ca. 100 år gamle med dårlig isolasjon. Hvordan skal støy kompenseres? ○ Parkeringsplassen kostet ca. 2 millioner kroner. Hvordan kompenseres det dersom deler blir offentlig? • Reduksjon av parkeringsplasser: ○ Det er feil at antall parkeringsplasser ikke vil reduseres. En offentlig gangvei vil fjerne minst 3 parkeringsplasser. ○ Parkeringsplassen brukes av både beboere og gjester. • Snuplass og Nygjerdet: ○ Påstanden om at det ikke er regulert inn snuplass er feil. ○ Forstår ikke hvorfor det ikke foreslås endringer for Nygjerdet, som er smal og uoversiktlig. • Tidligere merknader og krav: ○ Oppgradering av gangvei medfører verdiforringelse fordi eiendommene var endtomter uten gjennomgang. ○ Tap av 1-2 parkeringsplasser vil forekomme. ○ Krever at kommunen dekker kostnader for: ▪ Verditap ▪ Nye støyvinduer, vegger og gjerder ▪ Tilbygg/bislag ved inngangsparti i underetasje (Nygjerdet 15) • Øvrige spørsmål: ○ Hva er fremdriftsplanen for prosjektet? ○ Er det planer for å utbedre Nygjerdet for å gi bedre plass til fotgjengere?	regelmessig motorisert ferdsel. Vi er av den oppfatning at ferdsel til fots er en støysvak aktivitet som stort sett ikke er til sjenanse. Økonomisk erstatning for tap av eiendom utmåles ikke i planprosessen. Det skjer ved gjennomføring av plan, og følger vedtatte satser og regulativer som gjelder erverv av eiendom. Planforslagets påvirkning på parkering er omtalt i fagnotatet med illustrasjon over parkering i ny situasjon. Fagetaten mener at planforslaget ivaretar minst seks biloppstillingsplasser på eiendommene. Planforslaget regulerer ikke inn snuhammer på parkeringsplassen, bare kjøreveg (o_V2). Se plankart. Offentlig veg Nygjerdet omtales i bunnen av merknaden. Fagetaten mener ulempen ligger innenfor det som må tåles i et boligområde så nærme Bergen sentrum. Man må kunne forvente at nabolag, naboeiendommer og egen eiendom blir gjenstand for utvikling. Se svar til <i>parkeringsplass og støy</i> lengre oppe. Trolig kommer det vedtak på planforslaget andre kvartal 2025. Om den blir vedtatt så må det bl.a. gjennom Bymiljøetatens budsjetter bevilges penger til bygging. Nei, boliggater slik som Nygjerdet er regnet for å holde tilfredsstillende standard for gående. Gående og kjørende ferdes på like vilkår.
4	Elisabeth Haugsøen, Lille Damsgårdsveien 9, 18.07.2024.	Oppsummering av innspill/innsigelser: • Varsling og informasjonsplikt: ○ Første varsel mottatt 23.03.2023 viste en grense som ikke berørte eiendommen, så de anså seg uberørt. ○ I mai 2024 fikk de vite at planområdet var utvidet og gikk tvers over deres eiendom. ○ Kommunen ønsker å ekspropriere 53 kvm, men grunneier ble ikke varslet om endringene. ○ De mener kommunens informasjonsplikt etter plan- og bygningsloven og forvaltningsloven ikke er oppfylt.	Eiendommen inngikk i området som var omfattet av grensen, men selve grenselinjen gikk ikke over eiendommen ved varsling til oppstart. Dette mener vi kommer godt nok frem i varslingsbrevet. Ved varsel om offentlig ettersyn i mai 2024 informerte fagetaten om at planområdet var betraktelig innskrenket på grunn av økt detaljering i planarbeidet som gjorde det mulig å utelate eiendommer/områder om ikke var omfattet lengre.

		• Parkeringsproblematikk: ○ Eiendommen benyttes til parkering etter innføringen av avgiftsbelagt soneparkering, og de holder på å anlegge 2 parkeringsplasser til bak garasjen. ○ De vil motsette seg enhver begrensning på parkering og lading. • Anleggsperiode: ○ Arbeidet vil hindre parkering på egen eiendom i anleggsfasen. ○ Spørsmål: Hvordan planlegger kommunen at parkering/lading skal håndteres i denne perioden? • Tap av areal og verdi: ○ Ekspropriasjon av 53 kvm utgjør en vesentlig del av eiendommens størrelse. ○ Dette vil føre til en betydelig reduksjon i eiendommens verdi. ○ Arealet har stor bruksverdi som et flatt og lett tilgjengelig område, og de er ikke villige til å avstå det.	Grunneier ble varslet om planarbeidet og avgrensning ved oppstart og ved offentlig ettersyn. Fagetaten har ikke lagt opp til noen begrensning i lading eller parkering utover anleggsfasen. For å sikre at vedkommende skal ha tilgang til arealet bak garasjen med bil har det blitt regulert inn en hensynssone som tillater kjøring på gangvei o_GG2 ved adkomst fra privat vei V1. Se bestemmelse 4.1. Parkering i anleggsfasen må skje i offentlig vei. Lading må enten skje på hurtiglader eller offentlig ladepunkt i offentlig vei. Dette er forhold som er en del av anleggsgjennomføring og må avklares nærmere med gjennomføringsavdelingen i Bymiljøetaten. Fagetaten er enig i at det utgjør en vesentlig del, men er ikke direkte enig i at det vil medføre en betydelig reduksjon i eiendommens verdi. Arealet som reguleres er i dag en ferdselsforbindelse som er gjennomgående og fører videre til flere eiendommer. Fagetaten mener derfor at veien uansett ikke kan stenges uten videre. Kommune vil overta eierskap og drift av denne åpne forbindelsen. Eier vil få kompensasjon for dette arealet. Vedkommende beholder rett til å kjøre på gangvei for å kunne parkere bak garasje på egen eiendom. I tillegg vil man få en høykvalitets gangforbindelse mellom nabolagene som sikrer god tilgjengelighet og sosial kontroll.
5	<u>Ole Jansen, Stadionveien 7a, 30.09.2024.</u>	Oppsummering: • Snuplass og gjennomkjøring: ○ Bymiljøetaten foreslår en gjennomkjøring mellom Stadionveien og Nygjerdet for drift- og vedlikeholdskjøretøy. ○ Grunneier og naboer er sterkt imot økt trafikk og ønsker en skriftlig garanti om at kun drift- og vedlikeholdskjøretøy får tilgang. • Ekspropriering av areal: ○ Foreslått snuhammer krever ekspropriering av privat eiendom (153/180). ○ Dette kan føre til: ▪ Økt trafikk og (feil)parkering. ▪ Tap av parkeringsplasser og utnyttelsesgrad.	Bymiljøetatens forslag om gjennomkjøring og snuhammer er svart ut i deres merknad, nr. 6 under Høringsinstanser lengre nede i dokumentet. Hensikten med planarbeidet har vært å legge bedre til rette for gående i tettbygde områder. Det har ikke vært ønskelig å erverve mer areal enn det som er nødvendig for å sikre fremkommelighet for de gående, og vi anser det derfor ikke å være hensiktsmessig å etablere snuhammer på eiendom 153/180.

		▪ Forringelse av nærområdet og eiendommens verdi. • Grunneier har lav tillit til kommunens håndtering av varighet, kvalitet og hensyn i prosjektet. • Anleggsområde og midlertidig bruk: ○ Kommunen ønsker å bruke arealet som midlertidig bygge- og anleggsområde under arbeidet. ○ Grunneier krever: ▪ Skriftlige garantier og kompensasjon for unødige ulemper som støy, rot og sjenanse. ▪ En kontaktperson tilgjengelig for rask problemløsning. • Kommunikasjon og medvirkning: ○ Grunneier anbefaler at kommunen presenterer visuelle forslag før videre dialog. ○ Involvering av lokale beboere, spesielt de som har bodd der lenge, kan bidra med viktig informasjon om: ▪ Utfordringer i terrenget. ▪ Gammel infrastruktur ikke synlig på kart. ▪ Hensyn som bør tas i prosjektet. ○ Dette vil kunne være kostnads- og tidsbesparende, samt tillitsskapende for alle parter. Grunneier understreker at prosjektet må gjennomføres på en akseptabel måte uten at de sitter igjen med negative konsekvenser.	For at belastningen på naboer og grunneiere skal bli minst mulig i gjennomføringsfasen så krever bestemmelse 2.8.2. at det skal foreligge plan for bygge- og anleggsfasen i tråd med kravene i bestemmelse 2.7. før igangsettingstillatelse gis. Se bestemmelsene. Midlertidig bruk av arealet blir kompensert etter enhver tids gjeldende satser. Ved gjennomføring vil Bymiljøetaten ha kontaktperson tilgjengelig som koordinerer med naboer og berørte. Tatt til orientering. På åpen kontordag 18.06.2024 viste fagetaten det som var tilgjengelig av relevante illustrasjoner i planforslaget. Fagetaten har hatt den informasjonen som har vært nødvendig på dette tidspunkt, men ved en evt. gjennomføring av planen og byggesak kan dette endre seg. Vi er da bevisst på at naboer ofte sitter på unnnværlig informasjon. Kommunen legger til grunn at alle prosjekter gjennomføres på en god måte og at involverte og naboer blir ivarettatt på en god måte.
6	<u>Stadionveien borettslag v/ Karin Bjørnstad, Stadionveien 9, 06.08.2024.</u>	Oppsummering: • Bruk av privat vei: ○ Kommunen planlegger å bruke borettslagets private vei som tilkomstvei under oppgraderingsarbeidet. ○ Veien har begrenset tåleevne for tungt maskinelt utstyr. ○ Eventuelle skader på veien må repareres av Bergen kommune. • Parkering og tilgang: ○ Parkering av biler, maskiner og utstyr må ikke hindre inn- og utkjøring fra: ▪ Beboerparkering. ▪ De 3 gjesteparkeringsplassene til Damsgård borettslag.	Fagetaten legger til grunn at ved endt anleggsperiode vil vegen blir tilbakeført i samme eller bedre tilstand den var i før arbeidet startet. Evt. skader vil bli reparert. Fagetaten kan ikke se at det skal være behov for å hindre inn og utkjøring, men hvis det blir nødvendig å stenge veien midlertidig i anleggsperioden vil det blir varslet om dette.

1	<u>Høringsinstanser:</u> Vestland fylkeskommune, 19.06.2024	<u>Planområdet</u> Planområdet er redusert etter oppstart, og krysset mellom fylkesvei 558 Kringsjøveien og Stadionveien er ikke lenger inkludert. Dette begrenser muligheten til å ta et helhetlig grep for myke trafikanter i området, men det er forståelse for at dette mindre prosjektet ikke kan løse alle utfordringer. Tiltak for å forbedre forholdene for myke trafikanter i området er ønsket velkommen. <u>Anleggsfasen</u> Manglende vurderinger av trafikktrygghet, trafikkavvikling og mobilitet for myke trafikanter i anleggsfasen er påpekt som en svakhet, særlig i ROS-analysen, planomtalen og bestemmelsene. Bestemmelse 2.8.3. sier at planen skal redegjøre for dette. Dette bør adresseres tydeligere. <u>Offentlig gangvei</u> For gangforbindelsene regulert til offentlig gangvei forutsettes det at ansvaret videreføres innenfor dagens eiendomsgrenser. <u>Oppsummering</u> Vestland fylkeskommune finn tiltaket positivt i høve til dei mjuke trafikantane i området, og har ikkje vesentlege merknader til saka ut over dei som gjeld samferdsle.	Tatt til orientering. Delvis tatt til følge. Planmaterialet har blitt bearbeidet for å tydeliggjøre vurderinger rundt disse temaene. Bestemmelse 2.8.3. sier ikke at planforslaget skal redegjøre for disse temaene i anleggsfasen, men at plan for gjennomføring skal. Det var nok noe uklart i bestemmelsesdokumentet til offentlig ettersyn, og derfor var det tilsynelatende ikke samsvar mellom bestemmelse og planmaterialet. Dette er nå rette opp med tydeligere bestemmelse (2.8.2.) som tydelig skiller mellom plan og plan for gjennomføring. Kapittel 4.3.4. i planbeskrivelse har blitt revidert for å tydeliggjøre styrker og svakheter. Etter å ha vurdert ROS-analysen er ikke vi enig i at den skal omtale disse temaene. Vi mener eksisterende vurdering står seg. Omregulering til offentlig gangvei resulterer i at eierskapet blir overført til det offentlig, herunder Bergen kommune. Tatt til etterretning.
2	<u>Bergen brannvesen,</u> <u>04.12.2024</u>	Generell uttalelse. Bergen brannvesen forutsetter at planområdet tilrettelegges for brannvesenets kjøretøy, samt tilstrekkelig slokkevannkapasitet. Tilkost for brannvesenet må ikke forringes til eksisterende bebyggelse i og rundt planområdet.	Tas til orientering. Planen regulerer gangforbindelse og legger ikke opp til annen kjøring enn mindre driftskjøretøy, og det betyr økt tilgjengelighet i forhold til eksisterende situasjon. Ellers har alle tiliggende boliger/bygg adkomst fra kjøreveg privat eller kommunal kjøreveg.
3	<u>NVE, 25.06.2024</u>	Generell tilbakemelding. NVE ber planmyndigheten bruke deres kartbaserte veileder for å sikre at NVEs saksområder og nasjonale og regionale interesser blir ivaretatt i planforslaget.	Tatt til orientering.

4	<u>Byarkitekten, 01.07.2024</u>	Byarkitekten har begrenset kapasitet og velger å ikke uttale seg i saken, da tiltaket er lite og utenfor deres kjerneoppgaver. De minner om at Arkitektur+ skal ligge til grunn for planarbeidet, i tråd med KPA §8.1.1, for å sikre en vakker og inkluderende by.	Planforslaget bygger opp under flere av de overordnede målene i Arkitektur+, særlig mål 1, 3, 4. Det er foreslått en videreutvikling av gangnettet som sikrer en helhetlig utforming og opplevelse for de gående. Tilrettelegger for økt liv på bakkeplan gjennom nye byrom, som gir økt grad av sosial kontroll i det som tidligere var skjermede ekskluderende arealer. Og til slutt bygger tiltaket opp under en grønnere by hvor det skal være enkelt å gå og ta kollektiv.
5	<u>Helsevernenheten (Miljørettet helsevern), 27.06.2024.</u>	Har ikke merknader til planen.	Tatt til orientering.
6	<u>Bymiljøetaten, 05.07.2024</u>	Anbefaler å forbedre drift og vedlikehold av Nygjerdet ved å koble veien o_V2 til den private veien V1 via ny gangvei o_GG2, men dette er avhengig av avtaler med grunneiere. For å unngå gjennomkjøring bør det reguleres inn et stengsel. Uten avtale bør en snuhammer etableres på privat eiendom, mulig plassering på gnr./bnr. 153/180. I tillegg bør bestemmelsene for gangveiene o_GG1 og o_GG3 åpne for bruk av andre typer faste dekker, ikke bare barrikadedekke.	Delvis tatt til følge. Plan- og bygningsetaten inngår ikke avtale om drift, men vi stiller oss positiv til en slik løsning med sikte på å løse utfordringer knyttet til drift. Videre har vi lagt til rette for at det kan etableres stengsel/bom på gangvei o_GG2 ved behov, dette er regulert gjennom bestemmelse 3.2.2.b. Hensikten med planarbeidet har vært å legge bedre til rette for gående i tettbygde områder. Det har ikke vært ønskelig å erverve mer areal enn det som er nødvendig for å sikre fremkommelighet for de gående, og vi anser det derfor ikke å være hensiktsmessig å etabler snuhammer på eiendom 153/180. Tatt til følge. Bestemmelse 3.2.2.a. og 3.2.2.c. er endret til «skal ha fastdekke, f.eks. barrikadedekke.
7	<u>Bergen Vann, 12.07.2024.</u>	Bergen Vann har ingen spesielle merknader til planforslaget.	Tatt til orientering.
8	<u>Byantikvaren, 09.08.2024.</u>	Vi har ingen merknad til planforslaget slik det er vist til offentlig ettersyn. Reguleringsplanen legger opp til en oppgradering av en eksisterende gangvei og trapp. Det skal slik vi forstår det også etableres noe nytt kjørbart areal. Det er i bestemmelser, plankart og illustrasjoner vist at tiltakene medfører endringer som påvirker kulturmiljøverdien i området negativt.	Tatt til orientering.
9	<u>Statsforvalteren i Vestland, 26.08.2024.</u>	Statsforvalteren ser særlig positivt på slike tiltak for å legge aktivt til rette for etablering av «gåbyen» også i sentrale deler av Laksevåg bydel. Vi har ellers ingen særlige merknader til planforslaget.	Tatt til etterretning.

Merknadskart

